

Za poduk in kratek čas.

Zlatomešnik sv. oče Leon XIII. in slov. rimski romarji.

(Dalje.)

Pred večernicami je bila laška in potem tudi nemška pridiga. Zdaj po večernicah pa so slovenski romarji, zlasti tisti iz Gorice, mene nagovorili, da bi tudi slovenski zapridigal. Kar človek rad stori, na to ga pač lahko pregovorijo. Sicer sem se bal, da se mi boče beseda zapletala, ker je bilo srce prepolno, toda pridigarju Bog pomaga. Da si je bilo srce jako razburjeno, vendar ko beseda začne teči, precej nastane v prsih mojih velika tihota.

Govoril sem pa tako-le:

„Poveljučij moja duša Gospoda, in raduj se moj duh v Bogu, Izveličarju svojem!“ Veste, preljubi slov. romarji, kje se je ta pesen prvokrat pela? Glejte, v tej sveti hišici je ta visoka pesen prvokrat zadonela, presv. Devica sama jo je zapela, ko jej je angelj Gabriel prinesel veseli glas, da boče Mati božja postala. Tudi naša srca danes radosti poskakujejo in tudi moja duša bi najrajše veselo zapela: „Poveljučij moja duša Gospoda!“ ker danes gledajo naše oči hišico, v kateri je Beseda božja človek postala, da bi nas odrešila in izveličala.

Toda, kako zdaj sv. hišica tukaj sredi laške dežele stoji, dokler je Marija vendar bila v sv. deželi in sicer v Nazaretu doma? Poslušajte čudno zgodbo sv. hišice. Rimski cesar Vespazijan je porušil mesto Nazaret. Še le sv. cesarica Helena jo je poiskala in tudi našla pod razvalinami, in sicer nepoškodovano, in jo je spoznala po čudodelni Marijini podobi, ki še se zdaj tukaj na altarju časti. Helena je nad hišico postavila prelepo cerkev. Ko prihrujejo divji Saraceni, turski rod, v sv. deželo, je bila hišica zopet v nevarnosti, da jo neverniki oskrunijo. Zato jo angelji naložijo na svoje rame in jo prenesejo v drugo deželo. Veste, ljubi slov. romarji, kam so jo preselili? Na slovenska tla, veselite se! Na našo slovensko stran. V Tersat pri Reki, na visoki in veseli grič, s katerega je lep razgled na morje, so jo prenesli. To se je zgodilo 10. maja 1291. Od vseh krajev se je slov. ljudstvo shajalo pozdravljat Matero božje. Toda že za tri leta in sedem mesecev angelji hišico zopet preselijo, in sicer sem-le na ta visoki hrib, ki gleda daleč tje po morji.

O ljuba mati Marija, kako daleč smo pač bežali za teboj slov. romarji, in s silo le smo te došli. O sv. hišica, zakaj si nas vendar zapustila, o presladka Devica, zakaj si od nas odšla? Dragi slov. romarji, na to vprašanje vam pač ne vem veselega odgovora. Skorej gotovo, da so naši grehi to zakrivili. Toda zdaj,

ko smo te tukaj zopet našli, o Marija, te ponižno prosimo odpuščenja; o ne zavrzi svojih slovenskih otrok, ampak zopet se milostno ogledaj na nas!

1. Sv. hišica je borna, revna hišica, kakor vidimo, vendar je presrečna hišica, katero vsak videti želi, in tudi mi smo preveseli, da jo gledamo. In zakaj je tako srečna tota hišica? Za to, ker je bil ljubi Jezus v njej doma, Marija v njej gospá in sv. Jožef gospodar.

Tudi človek je revna stvar. Že David, ki je bil sicer mogočni kralj, toži: „Kaj je človek, da se ga spominjaš, in sin človeka, da ga obiskuješ?“ Vsi preroki živo popisujejo človeka — siromaka. Človek je kakor „juterna rosa, ki na zemljo pade“ in jo zemlja popije, ali je kakor „jutranja megla, ki zgine“ in jej nikjer ni več sledú na nebu. Prerok Izaija primerja človeka tudi „kapljici, ki na vedru obvisi“ in se kmalu posuši, in kralj David piše: „da je človek, kakor cvetlica na polji; veter potegne po njej, in ne pozna se več mesto, kjer je cvetela“. In človek sam občuti svojo slabost, in tudi mi spoznamo svojo revnost, zato smo pa šli na božjo pot iskat božje milosti in pomoči Device mogočne — Marije pomočnice!

Dasiravno pa je človek ubog in siromak, vendar je presrečen, ako Jezus v njegovem srečanju stanuje; tedaj je človek pravi, živi tempelj božji: „Ali ne veste, da ste tempelj božji, in da Duh božji v njem prebiva“; njegovo srce je tako rekoč tudi sveta hišica: „tempelj božji je svet, in to ste vi“. Jezus sam na glas blagruje Čaheja, ko se je spokoril, rekoč: „Danes je tej hiši zveličanje došlo, ker tudi on je zdaj sin Abrahamov.“ Več kakor sin Abrahamov, božji otrok je človek, kedar je v milosti božji. „Poglejte, kako ljubezen nam je skazal Oče, da se otroci božji imenujemo in smo“. O ko bi vendar milost božjo prav visoko cenili, in je nikdar več ne zgubili. „Hrani kar imaš, da ti nihče venca ne vzame.“ O Marija, mati milosti in našega življenja sladkost, prosi za nas!

(Dalje prih.)

Smešnica 20. Tri jude so peljali iz mesta; vsi so bili zreli ptički — za vislice. Ko pridejo do vislic, stopi vsem smrtni znoj na lice, češ: zdaj, zdaj boče po njih. V tem pa pride pomiloščenje, toda le eden je, ki mu velja pomiloščenje. Ostala dva obesijo. Ljudstvo se razhaja, a tretji jud ostane. „Kaj čakaš?“ vpraša ga rabelj. — „No“, odgovori jud, „na njiju obleko, menim jo kupiti, kedar ju snamejo z vislice.“

Razne stvari.

(Cesarjev dar.) Nj. veličanstvo svitli cesar je podaril pogorelcem v Podovi 1000 fl. iz lastnega premoženja.

(Visok gost.) V torek so k Njih ekscelenciji mil. knezoškofu prišli mil. knezoškof Tridenski, dr. Evgen Valussi in so se v sredo potem odpeljali nazaj v Trident.

(„Triglav“.) Dijaško društvo, „Triglav“, v Gradci napravi na binkoštni ponedeljek, dne 21. maja, izlet iz Gradca skozi Maribor k sv. Lovrencu na kor. železnici. Njih vzprejem se vrši na kolodvoru v Mariboru od slov. čitalnice, zatem gredo v čitalnico, ob 9^{1/2} dopoldne pa se odpeljejo k sv. Lovrencu. Vzpored ondanje veselice je zanimiv in je torej upanje, da se mladi gospodje vrnejo navdušeni za slov. stvar nazaj v Gradec. Ni dvoma, da se udeleži te veselice gospôda iz Maribora in okolice, kolikor bode mogoče, v polnem številu.

(Pritožba.) Zoper odlok naučnega ministerstva v zadevi nemškega jezika v ljudski šoli v Šmariji se je vložila pritožba na državno sodišče na Dunaji. Razsodba g. ministra sicer je v tem, kar pove, ugodna, toda ona še ne izreče po polnem, naj velja za slov. šole le slov. jezik za poučevanje.

(Hmeljarstvo.) Občni zbor „hmeljarskega društva“ bode v soboto, dne 25. maja v Žalci v gostilnici „k zlati kroni“. Začne se ob 2^{1/2} popoldne in bode g. Fr. Müller, tajnik c. kr. kmetijske družbe v Gradci, govoril o hmeljarstvu z ozirom na kmetijstvo. Govor bode seveda nemšk. To je koda.

(Posebno veselje.) Naša prijateljica v poštni ulici v Mariboru ima posebno veselje v novem času, kajti o vsacem „lumpu“, ki pride mestni policiji v roke, pripoveduje na dolgo in široko, kaj da je nesrečnež vse storil, predno ga je policija dobila v roke. Stvar se kaže sama na sebi sicer nedolžna, toda kakor jo „M. Z.“ opisuje, vzbudi še v drugih „nesrečnežih“ le željo, naj še piše o njih kedaj kaj enacega, nikar pa, da jih poboljša. Na tak način se pač ne odpravlja razgrajanje, kaj pa še le zločinstvo!

(Bauernverein.) Liberalno kmečko društvo Maribora in okolice je poslalo ministru grofu Taaffeju brzojavko, prav čudno. V njej pravijo ti „kmetje“, da so tistih misli, kakor Jurij vit. Schönenerer, tedaj tudi te, da je njih cesar — nemški cesar. Doslej se še namreč nikjer ni preklicalo, da je g. vitez imel v noči, vsled katere je dobil 4 mesece kaše, starega Viljelma za „našega“ cesarja.

(Petindvajsetletnica v Galiciji.) Dne 1. maja minolo je 25 let, odkar veleč. g. župnik Jožef Matoh župnikujejo v Galiciji. Na predvečer zažgali so farani v znamenje svojega veselja nad tem redkim dogodkom več kresov ter so s krepkim pokanjem topičev sosedo k tej svečanosti vabili. Občutljivo pomanjkanje duhovnikov pokazalo se je prav pri tej svečanosti. Med tem, ko se je okoli 10. ure

cerkev napolnila župljanov in sosedov, došli so le štirje č. gg. duhovniki, njim na čelu č. g. konz. svetovalec J. Jeraj, oskrbnik Celjske dekanije. Vsakdo pritrtil je gotovo iz srca slavnostnemu govorniku, ko je izrazil željo, da naj bi tej „srebrni poroki“ č. g. župnika z Gališko župnijo sledila v treh letih njih zlata meša!

(Ledniki.) V dneh 12., 13. in 14. maja so v koledarji „ledniki“, to je svetniki, o čijih godu nastane rada slana. Letos je bila vsled dežja velika nevarnost, toda v celem ni bilo te dni velike škode vsled mraza. Na nekaterih krajih, n. pr. v Pesniški dolini pa je mraz v teh dneh vendar-le napravil precej škode.

(Narodna biblioteka.) Pri J. Krajci v Novem mestu izšel je 27., 28. in 29. zvezek „narodne biblioteke“. Obsega prvi del „Grške mythologije“, katero spisuje prof. Leop. Koprivšek. Škoda, da to delo nima večje oblike in lepšega papirja. Cena je nizka, vseh troje zvezkov stane 45 kr.

(Zadušila) je M. Stegenšek, posestnica v Drožanji, v spanji svoje 4 mesece staro dete. Ni prav, da imajo matere otroka pri sebi v postelji.

(Poboj) V Križevljanah pri Ormoži so prišli tamošnji mladi ljudje v prepir z vodjo c. kr. žrebarije v Ormoži. V tem pa je eden potegnil temu sabljo iz nožnice ter mu je z njo mahnil po glavi, da je pri priči obležal. Nesrečno pijančevanje!

(Maščevanje.) Lovre Bučar, doma iz sv. Petra v Savinjski dolini, je pobil dne 8. maja kovača Antona Zajca, ko se je ta vračal od večerje. Poprej sta se bila sprla v oštariji in Bučar je prežal na Zajca ter ga je z ročico mahnil po glavi, da bode le-ta imel dosta, menda za vselej.

(Tatvina.) Okoli Ormoža je celo krdelo tatov, ki obišejo skorej v vsaki noči kacega posestnika tamošnjih vesi. Zadnji teden so v treh vaseh pokradli žito, meso, moko, žganje in obleko. Na sledi so že tatém, a niso jih še dobili doslej v pest.

(Testament samomorivca.) Po časnikih se razširja novica, da je brezverski advokat dr. Neumann sam storil konec svojemu življenju. Denarja in v obče premoženja svojim sinom ni zapustil nič, pač pa tri sicer zlata vredne sovete. Napisal je: 1. Ne jemljite nikdar kart v roke! 2. Varujte se dolgov! Rajši trpite glad in mraz, kakor bi si le jeden krajcar izposodili, a nikoli se ne zanašajte na dohodke jutrajšnega dneva! 3. Hočete li se kedaj oženiti, izberite si nevesto, ki dohaja od zdravih roditeljev! — Kaj je doktorju veljala „omika“ brez vere v Boga, katere tudi svojim sinovom ni priporočal. Brez vere pa je brezvspešno dajati tudi nasvete, naj so kakoržebodi lepi.

(Javna zahvala.) Lepo zahvalo smo dolžni vsi, kateri smo po ognji nesrečni postali v občini Podova, in jo presrečno izrekamo torej deželnemu odboru v Gradcu za darilo 300 gld. Bila je to naša prva pomoč v naši največji sili. Ob enem se zahvalimo tudi našemu c. kr. okr. glavarju v Mariboru, baronu Heinu, ker so se potrudili našo škodo pregledati in milih darov v našem imenu prositi. Bog plati vsem našim dobrotnikom! A. Mlakar, župan.

(Sv. birma) se bo delila dne 22. majnika pri sv. Martinu in 24. majnika pri sv. Barbari blizu Vurberga.

(Nemška šola.) Kakor se piše „D. W.“, ne bode iz šulvereinske šole na Bregu v Ptujih nič. Za sedaj še je bojda dovolj nemškutarjenja v naših šolah. To verjamemo tudi mi; radi ali neradi a pritrđiti to moramo.

(Poskušen samomor.) Mat. Trupeć, premogokop doma iz Prolesja, prerezal si je ono nedeljo jutro na Dunaji vrat a bil je še živ, ko so ga našli.

(Za dijaško kuhinjo v Mariboru) darovali so: Vlč. g. R. Šuta, dekan v Zavrči 5 fl., g. Jan. Koprivnik, vadniški učitelj 5 fl., mil. g. kanonik Ogradi 5 fl., vlč. g. c. k. dvr. kaplan dr. Napotnik 3 fl., vlč. g. J. Heržić, župnik v spodnj. Polskavi 2 fl., g. Ign. Bezjak 2 fl. Bog plati!

(Kaplaniji) pri sv. Štefanu pri Žusemu in Negovi ostanete prazni.

(Razpisana) je župnija v Sromljah do 18. junija t. l.; soprovizuje jo č. g. dekan v Brežicah.

(Duhovske spremembe.) Premeščeni so č. gg. kaplani: Ivan Wolf od sv. Štefana pri Žusemu k sv. Jurju na juž. žel.; Ivan Pavlič iz Bizeljskega v Loko; Gašpar Kačičnik od sv. Barbare v Halozah v Kozje; Fran Simonič od Negove k sv. Barbari v Halozah; Fran Klepač iz Kozjega na Bizeljsko.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Marzidovšek 15 fl., Jurkovič 11 fl., Hudovernik 11 fl., Rotnik 2 fl., Fras Jos. 2 fl., Prešern 2 fl., Šibal 4 fl., Frece 1 fl.

Listič uredništva. G. Fr. S. na P.: Kadar dobomo v roke, dobote odgovor. — G. S. K. v L.: Pride, ni treba strahú. — G. K. L. v M.: Dobri reči ni treba hvale. — G. M. K. v M.: Pošljite, potem razsodimo; mačke v žaklji pa ne kupimo. — G. J. Z. na K.: Polh spi bojda do sedmih, Vi pa menimo, da celo leto. — G. J. N. v Skr.: Kaj čemo, ni mogoče, da odgovorimo vsacemu, kdor ima kako vprašanje na jeziku. — G. K. P. v Z.: Prosimo potrpljenja.

Listič upravnštva. Č. g. A. Pajmon, župnik pri Novi Štifti: 10 gold. smo prejeli; hvala!

Loterijne številke:

V Gradcu 12. maja 1888: 86, 34, 26, 5, 49
Na Dunaju „ „ 46, 71, 24, 59, 74

Št. 75. Učiteljske službe.

Z začetkom prihodnjega polletja v tri-razredni razširjeni ljudski šoli pri Mali Nedelji odda se učiteljska služba začasno in na dvorazrednici v Cezanjevcih podučiteljska stalno ali začasno s 1. novembrom 1888 z dohodki 4. plačilnega reda.

Nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni prositelji naj vložijo svoje prošnje do 15. junija t. l. pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,

dne 8. maja 1888.

1-2

Predsednik: **Nevin**, m. p.

Prodajalnica z mešanim blagom

v trgu Ptujška gora, ki je velika božja pot, celo vravnana brez blaga se dav najem za več let. Več pové Anton Sicherl v Spodnji Polskavi via Pragerhof, 1-3

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je založila in natisnila naslednje knjižice:

Svete pesmi za šolarje.

Eden iztis vezan velja 10 kr.

Zbirka narodnih pesmi.

Eden iztis vezan velja 10 kr.

Angeljska služba božja,

poduk za strežnike ali ministrante.

Eden iztis vezan velja 5 kr.

Kdor 50 iztisov kupi, dobi 20% navedka. Posamezni iztisi po pošti 2 kr. več.

1-10

ZBIRKA

DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičić, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št Vidu na Kor.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani, Gosposke ulice št. 12.

Eden iztis 40 kr., po pošti 45 kr.